

SITÄ ARVIOIMME, MITÄ ARVOSTAMME

18.1.2017

Marraskuusta, arvioinnista

TOIMINTATUTKIMUS

kartoitus, pohdinta

prosessointi, teoria – käytäntö

idea tarkentuu omaan työhön soveltaen

suunnittelu ja koulun arvioinnin käsikirja

arviointikulttuuri elää koulun arjessa

mitä tekisimme toisin?

HS la 14.1.2017 ” Katkaiskaa netti oppitunneilla?

(nettiyhteys poikki oppitunneilla, lyhennä ruutuaikaa, muista leikki)

Kriteeriperustainen arviointi?

Tavoittaako oppimisen ilon ja edistymisen sekä arvostuksen oppimiseen ja arviointiin ?

- 1990 –luvun lopulla ohjeistus kriteeriperustaiseen arviointiin, OPS – 2004 päättöarvioinnin kriteerit velvoittavana noudatettava
- Ylioppilaskokeet: hyvän vastauksen kuvaus
- kriteeriperustainen, suhteellinen vai näiden sekoitus?

Kriteeriperustainen arviointi

- kriteerit ovat tavoitteisiin perustuvia arvioinnin välineitä, joiden avulla arvioinnista saadaan läpinäkyvää ja ymmärrettävää
- keskeistä on se, että kriteerit on yhdessä ja etukäteen selvitetty, jotta arviointitulokset on mahdollisimman luotettavaa
- POL 628/1998, asetus 852/1998 ja opetussuunnitelman perusteet edellyttävät, että oppilaan suoritumista arvioidaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin eikä toisiin oppilaisiin tai heidän osaamiseensa
- tavoitteet, edistymisen seuranta, itsearviointin kehittyminen

Miksi kriteerit?

- yhdenmukainen ja tasavertainen opetus ja koulutus sekä arvioinnin yhdenvertaisuus. Toteutuuko?
- osaamiskuvauksilla keskeinen merkitys, jotta arvioinnin objektiivisuus saavutetaan
- miten käy tällöin opettajan autonomisuuden ja oman opettajuuden?
- asenteen ja työskentelytaitojen vaikutuksen näkyminen kriteereissä haasteellista. Keskeinen asema tai – tai aineissa sekä valinnaisissa aineissa

Määrällinen ja laadullinen näkökulma kriteeriperustaiseen arviointiin

MÄÄRÄLLINEN

esim. ennakolta sovittu pistemäärä tentissä, kokeessa, monivalintatehtävässä

opettaja voi laatia mallivastauksen

olosuhteet kaikille samat

objektiivisuus

LAADULLINEN

oppimisen ja osaamisen laatu suhteessa kriteereihin

oppimistehtävät, keskustelut, portfolioit, itsearviointi

kontekstuaalisuus arviointitilanteissa

oppijan rooli vaikuttaa arviointitilanteeseen

luotettavuus tulee monipuolisista arviointimenetelmistä ja etukäteen huolellisesti selvitetystä kriteereistä

Taksonomiat ja kriteeriperustainen arviointi

- taustalla Bloomin taksonomia (tiedollinen, taidollinen ja tunneperäinen osa-alue arvioinnissa ja osaamisessa)
- taide - ja taitoaineet: taidot, tiedot, asenteet
- Bloomin taksonomia ei ota huomion oppimisen prosessimaista luonnetta eikä oppimiskäsityksen vaikutusta riittävästi
- taksomiassa käytössä olevat verbit ovat ”käskeviä” (vrt. OPS 2004)

Andersonin ja Krahtwohlin uudistama taksonomia- ajattelu

- lisää tasoja, tiedon ulottuvuutta ja prosessimaisuutta

tiedon ulottuvuus						
fakta	muis taa	ymmär tää	sovel taa	analy soida	arvioi da	luoda
käsite						
mene telmä						
meta kogni tiiv.						

Taksonomia- ajattelu arvioinnissa

Plussat

perustuu tavoitteisiin ja yhdessä harjoiteltuihin sekä opittuihin asioihin

erityyppinen tieto ja osaaminen tulee osaksi arviointia

arvioinnin perusteet etukäteen selvät kaikille

”osaamiset” kompensoivat toinen toisiaan

yhdennemukainen arviointi kaikille, objektiivisuus

oppilas ”arvottaa”, mitä tasoa tavoittelee

Miinukset

vaatii aikaa ja vaivaa

asenteiden ja työskentelytaitojen arviointi jää hataralle pohjalle

Tehtävä

- Miten käytät arviointikriteereitä opetustyösi suunnittelussa?
- Miten arviointi osana oppimista näkyy esimerkiksi oppituntien ajankäytössä
- Laatikaa pareittain tai kolmen hengen ryhmissä jonkin oppiaineen muutaman opetuskerran kokonaisuuteen kriteerit käyttäen A & K taksonomiataulukkoa?
- Onnistumiset, oivallukset, hankaluudet?